Sfântul și Marele Sinod: Misiunea Bisericii în Lumea Contemporană (Document oficial)

1. Contribuția Bisericii Ortodoxe la realizarea păcii, dreptății, libertății, fraternității și dragostei între popoare și la înlăturarea discriminărilor rasiale și de altă natură
2. „Fiindcă Dumnezeu aşa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică (Ioan 3, 16). Biserica lui Hristos trăiește „în lume", dar nu este „din lume" (Ioan 17, 11, 14-15). În calitate de Trup al Cuvântului întrupat al lui Dumnezeu (Ioan Gură de Aur, Omilie înainte de plecarea în exil, II, PG 52, 429), Biserica este „prezența" vie, semnul și chipul Împărăției lui Dumnezeu în Treime, în istorie, care binevestește „făptura cea nouă" (2 Corinteni 5, 17), „ceruri noi și pământ nou, în care locuiește toată dreptatea" (2 Petru 3, 13), o lume în care Dumnezeu „va șterge orice lacrimă din ochii lor (ai oamenilor) și moarte nu va mai fi, nici plângere, nici strigăt, nici durere" (Apocalipsa 21, 4-5).

3. Această așteptare este deja trăită și pregustată în Biserică, în special de fiecare dată când este oficiată Dumnezeiasca Euharistie adunând „laolaltă” (1 Corinteni 11, 20)fiii lui Dumnezeu cei împrăştiaţi (Ioan 11, 52), fără deosebire de rasă, sex, vârstă, origine socială sau orice altă condiție, într-un trup în care „nu mai este iudeu, nici elin; nu mai este nici rob, nici liber; nu mai este parte bărbătească şi parte femeiască” (Galateni 3, 28; Coloseni 3, 11), într-o lume a reconcilierii, păcii și dragostei.
4. Biserica trăiește, de asemenea, această pregustare a „făpturii celei noi”, a lumii transfigurate, prin sfinții săi, care, prin asceză și prin virtuțile lor, au devenit încă din această viață chipuri ale Împărăției lui Dumnezeu, demonstrând și asigurând astfel că așteptarea unei lumi a păcii, a dreptății și a dragostei nu este o utopie, ci „încredințarea celor nădăjduite” (Evrei 11, 1), care este posibilă prin Harul lui Dumnezeu și prin nevoința duhovnicească a omului.
5. Inspirată continuu de această așteptare și această pregustare a Împărăției lui Dumnezeu, Biserica nu rămâne indiferentă față de problemele omului din toate timpurile, ci, dimpotrivă, ea participă la suferințele și la problemele

lui existențiale, ridicând, ca Domnul ei, durerea și rănile sale provocate de răul care lucrează în lume și, precum bunul samarinean, leagă rănile sale, turnând pe ele untdelemn și vin (Luca 10, 34) „prin cuvânt de răbdare și mângâiere” (Romani 15, 4; Evrei 13, 22) și prin iubire vie. Cuvântul său pentru lume nu are scopul principal de a judeca sau de a condamna lumea (Ioan 3, 17; 12, 47), ci de a-i oferi drept călăuză Evanghelia Împărăției lui Dumnezeu, nădejdea și încredințarea că răul, în orice formă ar fi, nu are ultimul cuvânt în istorie și că nu trebuie lăsat să-i dicteze cursul.

6. Transmiterea mesajului evanghelic privind ultima poruncă a lui Hristos „mergând, învăţaţi toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh, învăţându-le să păzească toate câte v-am poruncit vouă” (Matei 28, 19) reprezintă misiunea durabilă a Bisericii. Această misiune nu trebuie desfășurată cu agresivitate sau prin diferite forme de prozelitism, ci cu dragoste, smerenie și respect pentru identitatea fiecărei persoane și particularitatea culturală a fiecărui popor. Toate Bisericile Ortodoxe trebuie să contribuie la efortul misionar.

7. Bazându-se pe aceste principii și cu ansamblul experienței și al învățăturii tradiției sale patristice, liturgice și ascetice, Biserica Ortodoxă participă la grijile și la temerile care preocupă pe omul contemporan, cu privire la probleme existențiale fundamentale, dorind să contribuie la rezolvarea lor, pentru ca pacea lui Dumnezeu „care covârșește orice minte” (Filipeni 4, 7), reconcilierea și dragostea să stăpânească în lume.

8. **A. Valoarea persoanei umane**

9. Valoarea persoanei umane, care decurge din creația omului după chipul și asemănarea lui Dumnezeu și din misiunea sa în planul lui Dumnezeu pentru om și pentru lume, a constituit o sursă de inspirație pentru Părinții Bisericii, care au aprofundat taina iconomiei divine. Sfântul Grigorie Teologul subliniază în acest context că Creatorul „a plasat pe om pe pământ, ca pe o a doua lume, macrocosmos în microcosmos, ca un alt înger, un închinător cu fire dublă, un contemplator al creației vizibile, un inițiat al lumii inteligibile, împărat peste toate de pe pământ, (...) o ființă vie în această lume aspirând la o alta, încununarea tainei, apropiindu-se de Dumnezeu prin îndumnezeire (theosis)” (Grigorie

Teologul, Cuvântarea 45,7. PG 36, 632AB). Scopul întrupării Cuvântului lui Dumnezeu este îndumnezeirea omului. Hristos, înnoindu-l în El Însuși pe vechiul Adam (cf. Efeseni 2, 15), „a îndumnezeit, astfel, omul întreg, ceea ce constituia începutul împliniri nădejdii noastre” (Eusebiu, Demonstratio Evangelica, 4, 14. PG 22, 289A).

10. Fiindcă așa cum în vechiul Adam a fost cuprins întreg neamul omenesc, tot așa, în Adam Cel Nou a fost recapitulat întreg neamul omenesc („Cel Unul-Născut S-a făcut om ... ca să ne recapituleze și să urce la starea de la început neamul căzut al oamenilor”, (Chiril al Ierusalimului, Comentariu la Ioan IX, PG 74, 273D-275A). Această învățătură a Bisericii este sursa inepuizabilă a oricărui efort creștin de apărare a valorii și demnității persoanei umane.

11. Pe această bază, cooperarea intercreștină este indispensabilă în toate domeniile, pentru a apăra valoarea omului și, bineînțeles, în aceeași măsură, binele păcii, astfel încât eforturile pacifiste ale tuturor creștinilor, fără excepție, să dobândească mai multă greutate și putere.

12. Recunoașterea comună a valorii înalte a persoanei umane poate servi drept premisă pentru o colaborare mai extinsă în acest domeniu. Bisericile Ortodoxe pot contribui la înțelegerea și cooperarea interreligioasă prin coexistența pașnică și conviețuirea socială a popoarelor, fără a implica orice tip de sincretism religios.

13. Suntem încredințați că, fiind împreună lucrători cu Dumnezeu (1 Corinteni 3, 9), putem progresa în această slujire împreună cu toți oamenii de bună voință, care iubesc pacea plăcută lui Dumnezeu, spre binele societății umane, la nivel local, național și internațional. Această slujire este o poruncă a lui Dumnezeu (Matei 5, 9).

14. **B. Libertate și responsabilitate**

15. Libertatea este unul dintre cele mai mari daruri ale lui Dumnezeu pentru om.Cel ce l-a zidit pe om dintru început liber, l-a lăsat și cu voință liberă, îngrădindu-l numai prin legea poruncii (Sfântul Grigorie Teologul, Cuvântul 14, Despre iubirea de săraci, 25. PG 35, 892A). Libertatea îl face pe om capabil să progreseze spre desăvârșirea duhovnicească, dar implică, în același timp, și pericolul neascultării, adică al independenței față de Dumnezeu și,

în consecință, al căderii, de unde provin și consecințele tragice ale existenţei răului în lume.

16. Consecințele acestui rău sunt imperfecțiunile și neajunsurile, care predomină în lumea contemporană: secularizarea, violența, degradarea vieţii morale, fenomene negative precum flagelul drogurilor și alte forme de dependență în special în cazul unor tineri de azi, rasismul, cursa înarmării, războaiele și catastrofele sociale cauzate de ele, opresiunea asupra unor grupuri sociale, comunităţi religioase şi popoare întregi, inegalitățile sociale, limitarea drepturilor omului în domeniul libertății de conștiință și, în mod particular, în domeniul libertății religioase, dezinformarea și manipularea opiniei publice, sărăcia economică, distribuirea disproporționată sau absenţa completă a bunurilor esenţiale pentru trai, foametea care afectează milioane de oameni, deportările forţate de populaţii şi traficul de fiinţe umane, criza refugiaților, distrugerea mediului, folosirea necontrolată a biotehnologiei genetice şi a biomedicinii la începutul, în timpul și la sfârșitul vieții umane. Toate acestea întrețin angoasa nesfârșită în care se zbate omenirea zilelor noastre.

17. În fața acestei situații, care a dus la degradarea noţiunii de persoană umană, datoria Bisericii Ortodoxe este astăzi de a pune în valoare, prin predică, prin teologie, prin cultul său și prin activitatea sa pastorală adevărul libertății în Hristos. „Toate îmi sunt îngăduite, dar nu toate îmi folosesc. Toate îmi sunt îngăduite, dar nu toate zidesc. Nimeni să nu caute pe ale sale, ci fiecare pe ale aproapelui. Iar conştiinţa, zic, nu a ta însuţi, ci a altuia. Căci de ce libertatea mea să fie judecată de o altă conştiinţă?" (1 Corinteni 10, 23-24; 29). Libertatea fără responsabilitate și fără dragoste duce în final la pierderea libertății.

18. **C. Despre pace și dreptate**

19. Biserica Ortodoxă recunoaște și subliniază în mod diacronic centralitatea păcii și dreptății în viața oamenilor. Însăși revelația în Hristos este caracterizată ca „Evanghelie a păcii" (Efeseni 6, 15), fiindcă Hristos „instaurând pacea prin sângele crucii Sale" (Coloseni 1, 20), „venind, a binevestit pace, vouă celor de departe şi pace celor de aproape" (Efeseni 2, 17) și a devenit „pacea noastră" (Efeseni 2, 14). Această pace, „care covârșește orice minte" (Filipeni 4, 7), este, după cum Hristos Însuși a zis Apostolilor Săi înainte de Pătimirea Sa, mai mare și mai

importantă decât pacea pe care o promite lumea: „Pace vă las vouă, pacea Mea o dau vouă, nu precum dă lumea vă dau Eu” (Ioan 14, 27). Fiindcă pacea lui Hristos este rodul deplin al tuturor celor recapitulate în El: al demnităţii şi măreţiei persoanei umane ca chip al lui Dumnezeu; al manifestării unității organice a neamului omenesc și a lumii în Hristos; al universalităţii în trupul lui Hristos a idealurilor de pace, libertate și dreptate socială; şi, în cele din urmă, al rodirii iubirii creștine între oameni şi popoarele lumii. Adevărata pace este rodul stăpânirii pe pământ a tuturor idealurilor creștine. Este pacea care vine de Sus, pentru care Biserica Ortodoxă se roagă totdeauna în cererile sale zilnice, cerând-o de la Dumnezeu, Care pe toate le împlinește și ascultă rugăciunile celor care vin la El cu credință.

20. Cele prezentate arată în mod clar de ce Biserica, în calitate de „Trup al lui Hristos” (1 Corinteni 12, 27), se roagă totdeauna pentru pacea lumii întregi, care, după Clement al Alexandriei, este sinonimă cu dreptatea (Stromata 4, 25. PG 8, 1369B-72A). Sfântul Vasile cel Mare adaugă: „nici eu nu aș putea crede că fără dragoste reciprocă și fără ca să fac tot ce este cu putință pentru a trăi în pace cu toți m-aș

putea socoti slujitor vrednic al lui Iisus Hristos” (Epistola 203, 1. PG 32, 737B). Acest lucru este, după același Sfânt Părinte, atât de firesc pentru un creștin, încât se poate spune „că nimic nu este atât de propriu unui creștin decât să facă pace” (Epistola PG 32, 528B). Pacea lui Hristos este puterea tainică ce își are sursa în reconcilierea omului cu Tatăl său Ceresc, prin purtarea de grijă a lui Iisus care lucrează toate în toți și aduce pacea negrăită și dinainte de veac hotărâtă și ne împacă pe noi cu Sine și în Sine cu Tatăl (Dionisie Areopagitul, Despre numirile dumnezeiești, 11, 5. PG 3, 953AB).

21. Trebuie să subliniem, în același timp, că darurile spirituale ale păcii și dreptății depind și de conlucrarea omului. Sfântul Duh acordă daruri duhovnicești atunci când omul caută prin pocăință pacea și dreptatea lui Dumnezeu. Aceste daruri ale păcii și dreptății se realizează acolo unde creștinii fac eforturi în lucrarea credinței, dragostei și speranţei în Iisus Hristos, Domnul nostru (1 Tesaloniceni 1, 3).

22. Păcatul este o boală spirituală ale cărei simptome vizibile sunt conflictele, discordiile, crimele și războaiele și consecințele lor tragice. Biserica încearcă să vindece nu

numai simptomele vizibile ale acestei boli, ci și boala însăși, care este păcatul.

23. În același timp, Biserica Ortodoxă crede că este de datoria ei să încurajeze tot ceea ce este în mod real în slujba păcii (cf. Romani 14, 19) și care deschide calea spre dreptate, fraternitate, adevărata libertate și dragoste reciprocă între toți fiii Unicului Părinte Ceresc, precum și între toate popoarele, care constituie familia umană. Ea împreună-pătimește cu toți oamenii, din diferite părți ale lumii, care sunt lipsiți de binele păcii și al dreptății.

24. **D. Pacea și împiedicarea războiului**

25. Biserica lui Hristos condamnă războiul în general, pe care îl consideră consecință a răului și a păcatului în lume: „De unde vin războaiele şi de unde certurile dintre voi? Oare, nu de aici: din poftele voastre care se luptă în mădularele voastre?” (Iacov 4, 1). Fiecare război constituie o amenințare distructivă pentru creație și pentru viață.

26. Mai ales în cazul războaielor duse cu arme de distrugere în masă, consecințele ar fi îngrozitoare, nu numai pentru că ele cauzează moartea unui număr incalculabil de ființe umane, ci, mai mult, pentru că viața supraviețuitorilor ar

deveni insuportabilă. Acestea ar cauza boli incurabile, mutații genetice și alte efecte negative, care ar afecta grav generațiile viitoare.

27. Nu numai armamentul nuclear este foarte periculos, ci și armamentul chimic și biologic, precum și toate formele de armament, ce creează o iluzie de supremație și de dominare asupra lumii înconjurătoare. Acest tip de armament întreține un climat de frică și de lipsă de încredere și devine cauza unei noi curse a înarmărilor.

1. Biserica lui Hristos, considerând în primul rând războiul ca o consecință a răului și a păcatului în lume, încurajează orice inițiativă și orice efort de evitare și prevenire a războiului, prin dialog și orice alte mijloace potrivite. În cazul în care războiul devine inevitabil, Biserica va continua să se roage și să poarte grijă pastorală de fiii săi care sunt implicați în conflicte militare pentru apărarea vieții și a libertății lor, depunând toate eforturile pentru restabilirea păcii cât mai repede posibil.
2. Biserica Ortodoxă condamnă în mod ferm toate formele de conflicte și de războaie, motivate de fanatism, bazat pe principii religioase. Tendința permanentă de creștere

a opresiunilor și persecuțiilor împotriva creștinilor și a altor comunități din cauza credinței lor, în Orientul Mijlociu și în alte părți, precum și dezrădăcinarea creștinismului din leagănul său istoric suscită o preocupare profundă. Astfel, sunt amenințate relațiile interreligioase și internaționale existente și, în același timp, mulți creștini sunt forțați să-și părăsească locuințele. Ortodocșii din lumea întreagă suferă împreună cu frații lor creștini și cu toți ceilalți persecutați în această regiune și fac apel la găsirea unei soluții echitabile și permanente a problemelor din regiune.

28. Biserica Ortodoxă condamnă, de asemenea, războaiele provocate de naționalism, precum și pe cele care provoacă epurări etnice, schimbări ale granițelor statale și ocuparea de teritorii.

29. **E. Biserica Ortodoxă în fața discriminărilor**

30. Domnul, Regele dreptății (cf. Evrei 7, 2-3), dezaprobă violența și nedreptatea (cf. Psalm 10, 5), condamnă comportamentul inuman față de aproapele (cf.Marcu 25, 41-46; Iacov 2, 15-16). În Împărăția Sa – care este închipuită și prezentă în Biserica Sa pe pământ – nu este

niciun loc pentru ură, dușmănie sau intoleranță (cf. Isaia 11, 6; Romani 12, 10).

31. Poziția Bisericii Ortodoxe față de acest subiect este foarte clară: Biserica Ortodoxă crede că Dumnezeu „a făcut dintr-un sânge tot neamul omenesc, ca să locuiască peste toată faţa pământului” (Faptele Apostolilor 17, 26) și că în Hristos „nu mai este iudeu, nici elin; nu mai este nici rob, nici liber; nu mai este parte bărbătească şi parte femeiască, pentru că voi toţi una sunteţi” (Galateni 3, 28). La întrebarea „cine este aproapele meu?”, Hristos a răspuns prin parabola samarineanului milostiv (Luca 10, 25-37). Astfel, El ne-a învățat să înlăturăm orice barieră de dușmănie și de prejudecată. Biserica Ortodoxă mărturisește că fiecare ființă umană – indiferent de culoare, religie, rasă, gen, naționalitate sau limbă – este creată după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu şi are drepturi egale în societate. Potrivit învățăturii sale, Biserica refuză discriminarea sub formele enumerate mai sus, care presupun o deosebire în demnitate între persoane.

32. Biserica, respectând principiile drepturilor omului și tratamentului egal al oamenilor, urmărește să aplice aceste

principii în lumina învățăturii sale despre Sfintele Taine, despre familie, despre locul bărbatului și al femeii în Biserică și despre valorile tradiției bisericești în general. Biserica are dreptul să dea mărturie despre învățătura sa în spațiul public.

33. **F. Misiunea Bisericii Ortodoxe ca mărturie de dragoste în slujire**

34. Îndeplinind misiunea ei de mântuire în lume, Biserica Ortodoxă poartă grijă în mod activ de toți oamenii care au nevoie de ajutor, de cei flămânzi, de săraci, de bolnavi, de persoane cu dezabilități, de persoane în vârstă, de cei oprimați, de captivi, de prizonieri, de cei fără adăpost, de orfani, de victimele catastrofelor și conflictelor armate, ale traficului de ființe umane și ale oricărei forme contemporane de sclavagism. Eforturile Bisericii Ortodoxe pentru depășirea sărăciei extreme și a nedreptății sociale sunt o expresie a credinței sale și o slujire adusă Domnului Însuși, Care se identifică, astfel, cu toți oamenii, mai cu seamă cu cei în nevoi: „întrucât aţi făcut unuia dintr-aceşti fraţi ai Mei, prea mici, Mie Mi-aţi făcut” (Matei 25, 40). Biserica poate coopera cu toate instituțiile sociale în întreaga diversitate a slujirii sale sociale.

35. Antagonismele și ostilitățile din lume conduc la nedreptate și inegalitate în ceea ce privește participarea oamenilor și a națiunilor la bunurile creației divine. Ele privează milioane de oameni de bunurile de primă necesitate și duc la sărăcirea personalității umane. Ele provoacă migraţii masive de populații, dau naștere la conflicte etnice, religioase și sociale, care amenință coeziunea internă a societăților umane.

36. Biserica nu poate să rămână indiferentă la procesele economice care influențează negativ întreaga omenire. Biserica insistă asupra necesității de a fonda economia pe principii morale și, de asemenea, de a servi activ, prin aceasta, omul, urmând învățătura Apostolului Pavel „fiindcă ostenindu-vă astfel, trebuie să ajutaţi pe cei slabi şi să vă aduceţi aminte de cuvintele Domnului Iisus, căci El a zis: Mai fericit este a da decât a lua” (Faptele Apostolilor 20, 35). Sfântul Vasile cel Mare scrie că „în munca sa, fiecare trebuie să aibă drept scop slujirea celor aflați în nevoi și nu folosul propriu” (Sfântul Vasile cel Mare, Regulile cele mari, PG 31, 1025 A).

37. Decalajul dintre bogați și săraci se adâncește în mod dramatic din cauza crizei economice, care, de obicei, este

rezultatul unei speculații necontrolate din partea anumitor reprezentanți ai unor cercuri financiare, a acumulării de bogăție în mâinile unui număr mic de persoane și a unei activități economice pervertite, care, fiind lipsită de dreptate și de sensibilitate umană, nu servește în final necesităților reale ale omenirii. O economie viabilă este o economie care combină eficiența cu dreptatea și cu solidaritatea socială.

38. În aceste condiții tragice, se înțelege imensa responsabilitate a Bisericii în lupta împotriva foametei și a tuturor formelor de sărăcie din lume. Acest fenomen al epocii noastre, când țările trăiesc într-un sistem de economie globalizată, scoate în evidență criza gravă de identitate a lumii moderne. Foametea nu pune în pericol numai darul dumnezeiesc al vieții pentru popoare întregi, ci afectează, de asemenea, demnitatea înaltă a persoanei umane și, în același timp, aduce ofensă lui Dumnezeu Însuși. Din această cauză, dacă grija pentru propria noastră hrană este un subiect material, grija pentru hrana aproapelui nostru este un subiect de ordin spiritual (Iacov 2, 14-18). Este, deci, o datorie a tuturor Bisericilor Ortodoxe să manifeste solidaritate și să organizeze

ajutorarea de o manieră eficientă față de frații în nevoi.

39. Sfânta Biserică a lui Hristos, care uneşte în trupul său sobornicesc multe popoare, promovează principiul solidarității umane și o cooperare mai intensă a popoarelor și a statelor pentru rezolvarea pașnică a conflictelor.

40. Biserica este îngrijorată, în acelaşi timp, de impunerea asupra omenirii a unui mod de viață din ce în ce mai consumist, lipsit de orice suport al valorilor morale creștine. În acest sens, acest consumism, combinat cu globalizarea secularizată, tinde să ducă popoarele la pierderea rădăcinilor lor spirituale, a memoriei lor istorice și la uitarea tradițiilor.

41. Mijloacele de comunicare în masă (mass-media) cad adesea sub controlul ideologiei globalismului liberal și devin promotoare ale unei ideologii consumiste și ale imoralității. Cazurile de tratare fără respect, chiar blasfematorie, a valorilor religioase provoacă discordii și revolte în sânul societății, suscitând o anumită neliniște. Biserica previne pe credincioșii ei de pericolul manipulării conștiințelor prin mass-media și de folosirea acestora nu pentru apropierea dintre oameni și popoare, ci pentru

manipularea lor.

42. În transmiterea învățăturii sale și în împlinirea misiunii sale mântuitoare pentru omenire, Biserica se confruntă din ce în ce mai frecvent cu manifestări ale secularizării. Biserica lui Hristos este chemată să exprime din nou și să pună în evidență mărturia sa profetică în lume, bazată pe experiența credinței, amintind astfel adevărata sa misiune, prin vestirea Împărăției lui Dumnezeu și cultivarea conștiinței unității turmei sale. Astfel se deschid perspective largi, deoarece, ca element esențial al învățăturii sale eclesiologice, ea promovează lumii fragmentate comuniunea și unitatea euharistică.

43. Voința unei creșteri constante a prosperității și a unui consum neînfrânat antrenează în mod inevitabil o utilizare disproporționată a resurselor naturale și o epuizare a lor. Lumea, creată de Dumnezeu și dată omului „ca să o lucreze şi să o păzească” (cf. Facerea 2, 15), este supusă consecințelor păcatului omenesc: „Fiindcă făptura a fost supusă deşertăciunii – nu din voia ei, ci din cauza aceluia care a supus-o – cu nădejde [...] se va izbăvi din robia stricăciunii, ca să fie părtaşă la libertatea măririi fiilor lui Dumnezeu. Căci ştim că toată făptura împreună suspină şi

împreună are dureri până acum” (Romani 8, 20-22).

44. Criza ecologică actuală, care este legată de schimbările climatice și de încălzirea globală, face imperativă obligația Bisericii de a contribui, prin mijloacele spirituale de care dispune, la protejarea creației lui Dumnezeu împotriva efectelor lăcomiei umane. Lăcomia de a satisface nevoile materiale duce la sărăcirea spirituală a omului și la distrugerea mediului înconjurător. Nu trebuie uitat că bogăția naturală a pământului nu este proprietatea omului, ci a Creatorului: „Al Domnului este pământul şi plinirea lui; lumea şi toţi cei ce locuiesc în ea” (Psalm 23, 1). Astfel, Biserica Ortodoxă subliniază necesitatea protejării creației lui Dumnezeu prin cultivarea responsabilității omului față de mediul înconjurător, dăruit de Dumnezeu, evidențiind valoarea virtuților chibzuielii și cumpătării. Trebuie să ne amintim că nu doar generațiile actuale ci și cele viitoare au dreptul la bunurile naturale pe care ni le-a dăruit Creatorul.

45. Pentru Biserica Ortodoxă, capacitatea de cercetare științifică a lumii constituie un dar al lui Dumnezeu făcut omului. Însă, pe lângă această afirmație, Biserica Ortodoxă subliniază, în același timp, și pericolele pe care le implică

anumite realizări științifice. Biserica Ortodoxă consideră că omul de știință este liber să facă cercetări, dar și trebuie să întrerupă cercetarea atunci când sunt încălcate principiile creștine și umane: „Toate îmi sunt îngăduite, dar nu toate îmi sunt de folos” (1 Corinteni 6, 12); „Binele nu mai este bine, dacă mijloacele sunt rele” (Sfântul Grigorie Teologul, Cuvântarea teologică 1, 4 PG 36, 16C). Acest punct de vedere al Bisericii se dovedește a fi din mai multe rațiuni indispensabil pentru delimitarea corectă a libertății și pentru valorificarea roadelor științei, în aproape toate domeniile ei, și în special în biologie, în care sunt preconizate atât succese, cât şi riscuri. În acelaşi timp, subliniem caracterul sacru de necontestat al vieţii umane, încă de la conceperea sa.

46. Pe parcursul ultimilor ani se remarcă dezvoltarea rapidă a ştiinţelor biologice, precum şi a biotehnologiilor legate de acestea. Multe realizări ale acestora sunt considerate benefice pentru om, deși provoacă dileme de natură morală, în timp ce altele sunt considerate neacceptabile. Biserica Ortodoxă consideră că omul nu este un simplu ansamblu de celule, de țesuturi și de organe și că el nu este determinat numai de factori biologici. Omul este creat

„după chipul lui Dumnezeu” (Facerea 1, 27) și ar trebui tratat cu respectul ce i se cuvine. Recunoașterea acestui principiu fundamental duce la concluzia că, atât în timpul cercetărilor științifice, cât și al aplicării în practică a noilor descoperiri și invenții, trebuie apărate dreptul absolut al fiecărui om de a fi tratat cu respect și onoare în orice stadiu al vieții sale și voința lui Dumnezeu, așa cum a fost descoperită prin creație. Cercetarea trebuie să țină cont de principiile morale și spirituale și de învățăturile creștine. În același timp, trebuie arătat respectul imperios pentru întreaga creație a lui Dumnezeu, atât în timpul folosirii sale de către om, cât și în timpul cercetării, urmând porunca pe care i-a dat-o Dumnezeu (cf. Facerea 2, 15).

47. În aceste vremuri ale secularizării, se observă în special necesitatea de a sublinia importanța sfințeniei vieții în perspectiva crizei spirituale, ce caracterizează civilizația modernă. Confuzia între libertate și viața libertină duce la creșterea criminalității, a distrugerii și a profanării lucrurilor demne de cinste și la dispariția respectului față de libertatea aproapelui și față de sacralitatea vieții. Tradiția ortodoxă, fiind formată prin experiența practică a adevărurilor creștine, este purtătoare de spiritualitate și de

caracter ascetic, ce trebuie evidențiate și promovate în mod special în zilele noastre.

48. Grija pastorală specială a Bisericii pentru educarea tineretului în Hristos este continuă și neschimbată. Este de la sine înțeleasă extinderea responsabilității pastorale a Bisericii față de instituția familiei, dăruită de Dumnezeu, deoarece ea s-a bazat întotdeauna și în mod necesar pe Sfânta Taină a Cununiei creștine, ca unire dintre un bărbat și o femeie, care reprezintă unirea dintre Hristos și Biserica Sa (Efeseni 5, 32). Aceasta devine actuală, în special, în contextul tentativelor de legalizare în anumite țări și de justificare teologică în anumite comunități creștine a formelor de coabitare opuse tradiției și învățăturii creștine. Biserica, așteptând recapitularea tuturor în Trupul lui Hristos, reamintește tuturor oamenilor care vin în lume că Hristos se va întoarce la a Doua Sa Venire „să judece viii şi morţii” (1 Petru 4, 5) și că „împărăţia Lui nu va avea sfârşit” (Luca 1, 33).

49. În perioada contemporană, ca de altfel în toate timpurile, glasul profetic și pastoral al Bisericii, cuvântul mântuitor al Crucii și al Învierii, se adresează inimii omului și îl cheamă să adopte și să trăiască, împreună cu Apostolul Pavel, toate

„câte sunt adevărate, câte sunt de cinste, câte sunt drepte, câte sunt curate, câte sunt vrednice de iubit” (Filipeni 4, 8). Biserica propune iubirea jertfelnică a Domnului Său Răstignit, ca singura cale spre o lume a păcii, a dreptății, a libertății și a solidarității între oameni și popoare, ale căror ultimă măsură este întotdeauna Domnul Care S-a jertfit pentru viața lumii (cf. Apocalipsa 5, 12), adică iubirea nemărginită a lui Dumnezeu în Treime, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, a Căruia este slava și puterea în vecii vecilor. Amin.

Sursa:http://basilica.ro/sfantul-si-marele-sinod-misiunea-bisericii-in-lumea-contemporana-document-final/